

13.12.2021

D/139/998.41/2021

Muistio Keskustan Pohjois-Karjalan piiri ry:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.9.2017– 31.12.2020

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen eräisiin valtionavustusta saavien puolueiden piirijärjestöihin. Tarkastus Keskustan Pohjois-Karjalan piiri ry:hyn on kohdistunut aikaan 1.9.2017 – 31.12.2020.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 52 tarkastuskohteelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2022 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtava tilintarkastaja, JHTT Klaus Krokfors, ylitarkastaja Jonna Carlson, johtava tilintarkastaja Johanna Kormu, johtava tilintarkastaja Pontus Londen ja ylitarkastaja Hanna Surakka. Tarkastusta on valvonut johtaja, JHT Jaakko Eskola.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 23.2.2021. Piirijärjestö on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin ja tarkastuspalaveri pidettiin 28.10.2021 videoyhteyksin. Tarkastuspalaveriin osallistui piiriin toiminnanjohtaja Teemu Mustonen.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Piirijärjestöjen tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle tarkastettavan ajan tilinpäätöksensä, toimintakertomuksensa, tilintarkastuskertomuksensa, erittelyt vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenvedot ajantasaisista ilmoituksista sekä tilitykset valtionavustuksen käytöstä.

Keskustan Pohjois-Karjalan piiri ry:n tilinpäätöstiedot on tarkastusajalta toimitettu puolue- ja vaalirahoitusjärjestelmään puolelain mukaisesti. Tilintarkastuskertomuksiin sisältyy puolelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Kirjanpidon menettelyt puoluerahoituksen näkökulmasta

Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt oleellista raportoitavaa piiriin kirjanpidollisista menettelyistä puoluerahoituksen näkökulmasta.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Keskustan Pohjois-Karjalan piiri ry ei ole tehnyt tarkastusajanjaksolta puoluerahoitusta koskevia ajantasaisia ilmoituksia valtiontalouden tarkastusvirastolle.

Vuonna 2019 piirijärjestö on saanut 6 henkilöltä ilmoitusrajan (1500 euroa) ylittävän summan, yhteensä 13 050 euroa. Asiasta tiedusteltaessa, piirijärjestö on selvittänyt kyseessä olevan puolueen omien ehdokkaiden suoritukset mainosmaksuista. Piirijärjestö on ostanut omille ehdokkailleen mainoksia, joiden kulut se on edelleen laskuttanut ehdokkailta itseltään.

Puolelain 8 §:n mukaan Puolue ja puolueyhdistys saavat vastaanottaa tukea sen mukaan kuin jäljempänä säädetään. Puolueyhdistyksellä tarkoitetaan tässä laissa puolueeseen tai sen jäsenyhdistykseen

niiden sääntöjen mukaan kuuluvaa yhdistystä. Tueksi puolueelle tai puolueyhdistykselle luetaan sen rahana, tavarana, palveluna tai muulla vastaavalla tavalla saamat suoritukset. Tukena ei kuitenkaan pidetä:

- 1) tavanomaista talkootyötä eikä tavanomaisia ilmaisipalveluja;
- 2) puolueen tai puolueyhdistyksen tavanomaiseen järjestötoimintaan tai omaisuuden hoitoon liittyviä käyvän arvon mukaisia suorituksia;
- 3) puolueen ja sen puolueyhdistysten toisiltaan saamia suorituksia;
- 4) puolueen tai puolueyhdistyksen pysyväisluonteisen, yleisillä markkinoilla markkinaehtoisesti harjoittaman liiketoiminnan tuloja;
- 5) puolueen tai puolueyhdistyksen harjoittaman sijoitustoiminnan tuloja;
- 6) 9 §:ssä tarkoitettua valtionavustusta eikä muuta vastaavaa lakiin taikka valtion, hyvinvointialueen tai kunnan talousarvioon perustuvaa avustusta.

(29.6.2021/650)

Tueksi puolueen tai puolueyhdistyksen vaalikampanjaan luetaan kampanja-aikana saatu tuki. Kampanja-aikana pidetään tässä laissa ajanjaksoa, joka alkaa kuusi kuukautta ennen vaalipäivää ja päättyy kaksi viikkoa vaalipäivän jälkeen.

Puoluelain 9 b §:n (Ilmoitettavat tiedot vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta) mukaan (29.6.2021/650) Erikseen on mainittava jokainen yksittäinen kampanja-aikana saatu tuki ja sen antaja, jos tuen arvo on vähintään 1 500 euroa.

Valtiontalouden tarkastusviraston ohjeen vaalikampanjan kuluja ja rahoitusta koskevan erittelyn tekemisestä sekä tilinpäätöstietojen toimittamisesta (Dnro 367/41/2016) mukaan vaalikampanjan kuluja ja rahoitusta koskevalla lomakkeella on erikseen mainittava jokainen yksittäinen kampanja-aikana saatu tuki ja sen antaja, jos tuen arvo on vähintään 1 500 euroa. Useat samalta tukijalta kampanja-aikana saadut suoritukset lasketaan yhteen ja ilmoitetaan yhtenä tukena.

Koska puoluelain 8 §:ssä, hallituksen esityksessä Eduskunnalle laeiksi puoluelain, ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain ja rahankeräyslain muuttamisesta (HE 6/2010 vp) eikä taustakirjallisuudessa ole tuen poikkeuksena todettu vaalimainosten läpilaskutusta, tulee 1500 euron ylittävistä, ehdokkaiden piirijärjestölle siirtämistä summista tehdä jatkossa myös ajantasaiset ilmoitukset.

Valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Piirijärjestö on tehnyt puolueensa kanssa puoluelain 9 §:ssä tarkoitetun sopimuksen valtionavustuksesta vuonna 2013. Tarkastusvirasto on suositellut sopimuksen tekemistä vuosittain, ja Suomen Keskusta ry:n puoluehallitus on hyväksynyt vuotta 2021 koskevan sopimuksen joulukuussa 2020.

Tarkastuksessa havaittiin, että vuoden 2017 valtionavustuksen käyttöä koskeva tilityslomake oli täytetty virheellisesti. Piirijärjestö korjasi ilmoituksen tarkastuksen aikana.

Vuoden 2020 valtionavustustilityksensä mukaan piirijärjestö on saanut valtionavustusta 49 611 euroa. Määrä vastaa puolueen valtionavustustilityksessä ilmoitettua.

Jonna Carlson
ylitarkastaja